

Стара Загора отбелязва 148 години от повторното Освобождение на града

Петък, 9 Януари 2026

Панихидата ще бъде отслужена в Енорийски храм „Света Троица“ от 11.00 ч. на 13 януари 2026 г.

На 13 януари 2026 г. се навършват 148 години от повторното Освобождение на Стара Загора през Руско-турската война 1877–1878 г.

Община Стара Загора и Старозагорска митрополия ще почетат славната дата в историята на града на 13 януари 2026 г. (вторник). По повод паметното събитие в Енорийски храм „Света Троица“ от 11.00 ч. ще бъде отслужена панихида в памет на загиналите при превземането, опожаряването и освобождението на Стара Загора български опълченци, руски воини и мирни граждани. Панихидата ще отслужи Негово Преосвещенство Маркианополски епископ Богослов.

В навечерието на годишнината ще се проведат историческа беседа и концерт на 12 януари 2026 г. от 17.30 ч. в Художествена галерия – Стара Загора.

На 22 юли 1877 г. град Стара Загора е освободен от Девети Кавказки драгунски полк под командването на херцог Лайхтенбергски. Българските опълченци и руските войски с генералите Гурко и Столетов са тържествено посрещнати в Стара Загора на 23 юли 1877 г. На следващия ден е избрана привременна комисия с председател учителят, поет и общественик Петко Р. Славейков.

Радостта не трае дълго. Сюлейман паша отдава голямо значение на стратегическото положение на Стара Загора и насочва 40-хилядния си корпус да превземе града. Решителната битка между двете войски е на 31 юли 1877 г. В боевете при Стара Загора получават бойното си кръщение Самарското знаме и Българското опълчение. Геройски загива и командирът на Трета опълченска дружина – подп. Павел Калитин.

След продължителен бой войските на предния отряд на генерал Гурко се оттеглят, за да защитават

прохода Шипка. Част от населението на града, заедно с придошлите от селата, също се изтегля, следвайки армията. Хората, които не успяват да го направят, са зверски избити. Градът е превзет, опожарен и сринат до основи от османците. В четирите църкви на града са избити хиляди души мирно население. Много млади жени и деца са отвлечени в робство.

По различни сведения загиват около 14 500 българи от града и селата. Не са пощадени дори и тези, които търсят спасение в православните храмове. Освирепели от твърдата съпротива, турците извършват нечувани кланета и опожаряват Ески Загра. Цели пет месеца градът остава в тяхно владение. През това време пожарищата продължават да тлеят, а навсякъде има камари от трупове. Властите безуспешно се опитват да ги погребат. Мъченически загиналите старозагорци и жители на околните села, които са потърсили спасение в града, така и не са погребани и костите им белеят по улиците.

Въпреки тежката зима на 1877 г., русите атакуват и на 10 декември пада обсаденият Плевен. Руските войски, проявявайки героизъм и себеотрицание, преминават успешно старопланинските проходи. В началото на януари 1878 г., под командването на генералите Ф. Радецки, Н. Святополк-Мирски и М. Скобелев, русите разбиват лагера на турските войски при Шипка–Шейново. Войските преминават бързо през Подбалканското поле, като се сражават с остатъците на османската армия.

На 13 януари 1878 г. те повторно освобождават Стара Загора. Този път няма тържествено посрещане на освободителите от страна на населението. Единственият човек, който ги посреща, е българката Неда Черковина, която успява да оцелее в петмесечния ад. За нейните страдания пише възрожденецът Г. Димитров в книгата си „Страданията на българите и Освобождението на България през 1877–78 год.“

Започва бавното и мъчително възстановяване на града от руините, за да достигне до нас, съвременниците, в днешния си вид.

Източник: Регионален исторически музей – Стара Загора

Снимки: архив на Община Стара Загора

